

Marte Huke

Hangsúlyok

A történet
nem mindig ugyanaz

Levegőben
szálló magvak
ellenirányú hőésés
évszak helycsere

Most teleírom ezt a fehér
lapot
egyszer, talán, mesélnek ne-
ked

A kertben
sötét járatok a gyepen
Egy sündisznó nyomai
Kimeresztett tüskéivel
csupas hasát védelmezi

Szöszövet

Jelzőt keresek a hóra
ne legyen túl hangzatos
Bemenekülök a házba
ahol még a nyár lakik

Virágcserepek földje
az ujjaim alatt
mint ceruzában a grafit
mint korallban a méz

Pókháló borítja
a szögleteket
Életmaradványok
a négy fal között

sz és tél

Az ég és a föld
minden kertben
virággá testesül
újra meg újra
aztán elbomlik, eltűnik

Az alma csendben érik
múló napokat hizlal magában
Ősszel dalba szökken
maga módján tükrözi a vilá-
got

A hideg tél buzgalmában
mindent magába nyel
A szél hullámokban tör elő

Száraz ág könnyen török
gyökerek tápláléka lesz

Vessz -tánc

Sűrű eső
Madár telepszik az ágra

Nem reszket a fű
csak a szélnek integet

Begyűjtöm a falevelek
elvesztett színeit

Fekete szem
Néz, csak néz
ágról ágra lendül
Vessző-tánc
Szárny-karusszel
Verdeső búcsú

Marte Huke

1974-ben született Oslóban. A bergeni egyetemen német és irodalom szakon végzett. Járt az Írásművészeti Akadémiára és a Göteborg Egyetemre. Első verskötete 2002-ben jelent meg. Ír forgatókönyveket, operalibrettókat. Jelenleg Trondheimben és Berlinben él. Első kisregénye (Naturhistorie, 2015) a 2017-es Könyvfesztiválon jelenik meg a Napkút kaidónál Természetrajz címmel. A verseket De fire årstidene (A négy évszak, 2011) c. kötetből fordította Kovács katáng Ferenc

Kovács katáng Ferenc

Vizitelő madárfiókák

Marte Huke-nak ajánlom

1.
Apró tavak, hegyek közé bújva
óriásfelhők mohás árnyékában
tisztos távolban az idegbeteg világtól.
Nyári menedék. A gerendaház
bársonyos árnyékot húz maga után
mint palástot a mesebeli kiskirály.
A háncsolatlan szálfakerítésen
félrebillent kapu, óvatos vadak
váratlan vendégek előtt tárva. Örökké
füstöl a kémény, nyílttüzű kandalló
áraszt fényt, melegít vizet, s ételt.
Körül mindenütt víz, de ivásra
mérőföldről kell cipelni
fadézsákban, hegymenet.

2.

Őseim fészke, nagyanyám is itt született s
haláláig a forráson túlra sosem merészkedett.
A nőkre maradt gazdasághoz nagyapám jött
bérmunkára, majd férjnek. S itt születtek
sorra a gyerekek, évszámuk mind
az asztallapba vésvé. Egy kivétellel
keresztel jelölve. Csak anyám élte túl
az éhínséges, fagyos teleket. Úgy járta
akkoriban, a természet logikáját követve
a fiatalabb gyermekeket hagyta veszni.
Az anya, a jövő záloga ehett naponta.
S mikor már anyám sok testvérét
elvesztítve, de úgy-ahogy túlélte annyi telet
hogy már rá is lehetett háziasszonyként
számítani, a sok szüléstől teljesen legyengült
nélkülözésben elasztott nagyanyámat
hagyta odaveszni. A fagyos hó megőrizte
a halottakat, az olvadást követve jött
délről a lelkész, s temetett sorra északra menet.
Anyám minden reményt összetörve
az első arra tévedt legénnyel elszökött
cselédkedve egyre délebbre vándoroltak
lábát soha be nem tette erre a vidékre.
Hárman örököltük nagyanyám házát, ide
húzódunk el családjainkkal felváltva
néha mindannyian, húszan-huszonöten.
Ujjunkat végigfuttatjuk az asztallap
egyre halványuló születési dátumain.

3.

Nincs téreőr, és bizony előfordult
hogy a hóihar ereszig betemette a házat.
Két hétig éltünk olvasztott hólen, ócska
konzerveken, csupas téstán. Székeket
polcokat tüzeltünk el. Nem, halálfélelmünk
nem volt, de időnk bőven a számvetésre.
A tizenharmadik napon emberem kiásta
maga a szabadba, futólécen, szembeszéllal
huszonöt kilométert vergődött a legközelebbi
településig. Motoros szánnal menekítettek ki.
Nagyanyám emléke előtt le a kalappal...

4.

A fákon ismerős madarak. Itt költenek
a verandára hozzák fiókáikat bemutatni.
Végleg kiköltöztünk, most a városba járunk
vikendezni, és a legszükségesebb dolgokért.
Háttal a világnak, nincs újság, tévé, áram
csak egy elemes rádió, zseblámpa, sok-sok
gyertya. Egész nyáron tűzfát, élelmet gyűjtünk.
Nagyanyáink tudományával tartósítunk
vermelünk, leszünk, füstölünk. Ha elfogy a cukor
keserű teát iszunk, ha nincs tea, bodzaszörpöt
s ha annak is vége, friss vizet hozunk a forrásról.
Világosság szabja a napirendünk. Főleg
a festéshez kell természetes fény.
Farkasordító hidegben is szabad ég alatt dolgo-
zunk.
A természetben található anyagokból
örünk, főzünk, sajtolunk festéket. Szabadtéri
kiállításainkra meglepően sokan jönnek. Irka-firka
táborba küldik hozzánk a gyerekeiket.
Van izlandi lovunk, befogadott kóbor kutyánk
a látogatók nagy-nagy öröme. Gyógyszerrel
egyáltalán nem, a természet akaratával élünk.

Edith Södergran

En önskan

Av hela vår soliga värld
önskar jag blott en trädgårdssoffa
där en katt solar sig...
Där skulle jag sitta
med ett brev i barmen,
ett enda litet brev.
Så ser min dröm ut...

Nocturne

Silverskira månskenskväll,
nattens blåa bölja,
glittervågor utan tal
på varandra följa.
Skuggor falla över vägen,
strandens buskar gråta sakta,
svarta jättar strandens silver vakta.
Tystnad djup i sommarens mitt,
sömn och dröm, -
månen glider över havet
vit och öm.

De främmande länderna

Min själ älskat så de främmande länderna,
som hade den intet hemland.
I fjärran land stå de stora stenarna
på vilka mina tankar vila.
Det var en främling som skrev de sällsamma orden
på den hårda tavla, som heter min själ.
Dagar och nätter ligger jag och tänker
på saker som aldrig hänt:
min törstiga själ har en gång fått dricka.

Edith Södergran

a mai skandináv fiataliság körében
talán legnépszerűbb, tragikus sor-
sú, de annál termékenyebb költőnő.
Verseit borús hangvétel jellemzi,
mely feltehetőleg keserű életta-
pasztalataiból táplálkozik.
Született: 1892. április 4.,
Szentpéterváron, Oroszország.

Köteteib I:

Kívánság

Egész ragyogó világunkból
kivánok csupán egy kerti pamlagot,
amelyen egy cicus napozik...
Ülnék majd ott,
levéllel az ölemben,
egyetlen kis levéllel.
Ilyen az én álmom...

Nocturne

Ezüstáttetsző holdvilágos est,
az éjszaka kék áramlata,
számlálhatatlan csillám hullámok
egymást követő sora.
Árnyékok vetődnek az útra,
a part bokrai csendesen sirdogálnak,
fekete óriások vigyázzák ezüstjét a partnak.
Mély a csend a nyár közepén,
álom és ábrándkép -
a hold átsiklik a tengeren,
fehér és gyöngéd.

Idegen országok

Az idegen országokat oly nagyon szerette lelkem,
otthona sehol sem volt.
Távoli országokban nagy kövek állnak,
melyeken gondolataim elidőznek.
Egy idegen írta azokat a rendkívüli szavakat
arra a kemény táblára, amit a lelkeknek hívnak.
Éjjeleken és nappalokon át gondolkodok
olyan dolgokra, amik sosem történtek meg:
szomjas lelkem egyszer ihatott.

Fordította: Lőrinczi Borg Ágnes

L rinczi Borg Ágnes: költő. Középiskolai tanulmányait Marosvásárhelyen végezte, 1994-ben Svédországba költözött, ahol az Uppsala-i egyetem filozófia szakán folytatta tanulmányait és a Finn-ugor tanszéken magyar nyelv és irodalom szakon tanult tovább. 2006-ban a Lund-i egyetem Társadalomtudomány és EU-ismeretek szakán mesteri diplomát szerzett. Magyar és svéd nyelven publikál, írásai az Ághégy és a Magyar Liget c. és a Lund-i Över Gränser folyóiratban jelentek meg. Egy magyar és egy svéd nyelvű verses kötete szerzője: *Allapotok* és *Tillstånd* címmel.

